

Ahmet Haşim

Ahmet Haşim Kimdir Hayatı Biyografisi Eserleri Hakkında Kısaca Bilgi (1884-1933)

Fecriati'nin en önemli temsilcilerinden biri olan şair, topluluk dağıldıktan sonra hiçbir edebi topluluğa katılmamış, sanat yaşamına bağımsız olarak devam etmiştir. Şiir dışında fıkra, gezi türünde de eserleri vardır. **Ahmet Haşim**, düz yazılarında sade bir dil kullanmış ve konuşma havası vardır. Küçük yaşta çok sevdiği annesini kaybetmiş, bu durum onu karamsarlığa, yalnızlığa, sıkıntılara itmiştir. Şiirlerinde anlaşılma kaygısı yoktur. Bu yüzden dili ağırdır. Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalarla yüklü bir dil kullanmıştır. 1921'den sonra dili biraz sadeleşmiştir. Sembolizm, empresyonizm bir şairdir. Şiirin duyulmak için yazılan sözden ziyade musikiye yakın bir tür olduğunu söyler. Saf şiir anlayışına bağlı kalmıştır. Şiirde konudan çok söyleyişi önemser. Şiirde çocukluk anılarını, ölüm, hastalık gibi bilinçaltına gizlenmiş duyguların izleri vardır. Ayrıca güneşin doğuşu ve batışı, akşam, sararmış yapraklar, loş ışıklar onun şiirlerinde sıkça yer bulur. Akşam Şairi olarak tanınır. Sanat sanat içindir, anlayışına bağlı kalmıştır. "Şiir Hakkında Bazı Mülâhazalar" başlığı altında şiir anlayışını açıklamıştır. Bütün şiirlerini aruzla yazmıştır. Köylü vezni olarak nitelendirdiği heceyi musiki açısından yetersiz bulmuştur. **Ahmet Haşim'in en güzel ve ünlü şiiri Merdiven**'dir. İçinde bulunduğu durumdan uzaklaşıp sonsuz bir aleme sığınma arzusunu O Belde şiirinde dile getirmiştir.

Ahmet Haşimin Eserleri Nelerdir?

Şiir: Göl Saatleri, Piyale
Gezi: Frankfurt Seyahatnamesi
Deneme-Fıkra: Gurebahane-i Laklakan, Bize Göre

BAŞKA BİR KAYNAK

Bağdat'ta doğdu. 1895'te İstanbul Galatasaray Sultanisi'ne (Lisesi) yazıldı. 1907'de Mekteb-i Hukuk'a (Hukuk Fa kütlesi) devam etti. Sanâyi-i Nefise Mektebi'nde (Güzel Sanatlar Akademisi) mitoloji dersi verdi. Mülkiye Mektebi'nde ise Fransızca öğretmenliği yaptı.

Ahmet Haşim'in Edebi kişiliği

Batılı anlamda Türk şiirinin en büyük isimlerinden biridir. İlk şiirlerinde Abdülhak Hamit, Muallim Naci, Tevfik şiirlerinde ise Abdülhak Hâmit ile beraber, Şeyh Galib'in duygu ve hayal gücü hissedilir. Bilinen ilk manzumesi "Leyâl-i Aşkım", "Mecmua-i Edebiyye"de yayımlanmıştır. Şiirlerinin çıktığı diğer dergiler Resimli Kitap, Servet-i Fünun, Rebab, Dergâh, Yeni Mecmua, Yeni Türk, Aşyan ve Musavver Muhit'tir.

Dergâh'ta çıkan "Bir Günün Sonunda Arzu" isimli şiirin fazla kapalı bulunarak eleştirilmesi üzerine, "Şiir de Mâna ve Vuzuh" başlıklı makalesini yazmıştır. Şiirle ilgili görüşlerini "Piyâle"nin ön sözünde "Şiir Hakkında Bazı Mülâhazalar" adıyla şöyle açıklamıştır: "Şiirin asıl özelliği 'duyulmak'tır. Şiirin dili musiki ile söz arasında ve sözden ziyade musikiye yakındır. Yani bu dil, bir açıklama vasıtası olmaktan ziyade bir telkin vasıtasıdır ve şiirde musiki anlamdan önce gelir. Bu bakımdan kelimeler, şiire, anlam değerlerinden çok musiki değerleriyle girerler. Şiirin anlam bakımından açık olması zaruri değildir. Şiirin doğduğu yer şuuraltıdır. Konu ise sadece terennüm

için bir vesiledir.”

Şiirde musikiyi ön plana alan, anlam açıklığını ikinci plana atan, mısralarda geniş ve akıcı bir telkin yeteneği arayan ve şiirin kaynağını bilinçaltında bulan bu anlayış ile Sembolizm akımının şiir anlayışı arasında yakınlıklar vardır. Onun şiirleri daha çok, empresyonizm (izlenimcilik) akımına uygundur. Bunun en önemli göstergesi, şiirlerinde dış dünyaya ait gözlemlerinin kendi iç dünyasında yarattığı izlenimleri yansıtmasıdır. **“Göl Saatleri”** adlı şiir kitabının küçük ve manzum “Mukaddime”si de empresyonizmin özlü bir ifadesinden başka bir şey değildir.

Sanatçının yaşamı, sanatını derinden etkiler. Bu ne denle şiirlerinde aşk ve doğa konularında yoğunlaşır. Bazen derin bir anne sevgisini, güneşten kaçıp çöle hayat veren geceye sığınmayı, hastalık ve ölüm gibi motifleri, şuuraltında gizlenmiş çocukluk hatıralarını anlatır. Şiirlerinde derin bir melankoli, anlaşılmazlık, uzak ve bilinmez diyarlara özlem ve çok defa psikolojik yorumlara dayanan renk musikisi hissedilir. Karam sarılık, onun şiirlerinin en belirgin özelliğidir.

Sanatçının çeşitli hayalleri, duyguları, güzelliklere olan bağlılığı ve sihirli bir müzik gibi insanı etkileyen üslubu vardır. Piyâle kitabına aldığı “Şi’r-i Kamer” serisindeki şiirleri hayal zenginliği, iç ahenkteki kuvvet ve büyük telkin kabiliyeti dikkat çekicidir. O, şiirde musikiyi öne çıkardığı için şekle pek önem vermemiştir. Tercih ettiği nazım şekilleri dörtlükler ve serbest müstezattır. Onun şiirlerinde ölçü ve kafiye ku surlarına rastlanır. Sanatçı, şiirlerinde sadece aruz ölçüsünü kullanmıştır. Fecr-i Âti dönemindeki şiirlerini Arapça ve Farsça sözcüklerle dolu ağır, süslü bir dille yazmıştır.

Sanatçının nesir alanında fıkra, deneme, gezi notları ve hatıra türünde yazıları vardır. Nesir dili şiirlerinden daha sadedir. Nesirlerinde açık, berrak, nükteli, bazen de alaycı ve iğneleyici bir üslup kullanmıştır. “Fikir adamı” olmaktan çok, fikir ve duygularla oynamayı yeğlemiştir.

Ahmet Haşim, Fecr-i Âti topluluğu dağıldıktan sonra çalışmalarına bireysel olarak devam etmiş, ömrünün sonuna kadar da hiçbir akım içinde yer almamıştır.

Ahmet Haşim’in Eserleri Nelerdir?

Ahmet Haşim’in Şiirleri: Göl Saatleri, Piyâle

Makale-fıkra: Gurebâhane-i Lâklâkan, Bize Göre Gezi: Frankfurt Seyahatnamesi